

Předběžný restaurátorský průzkum stěn a stropů v interiéru (PRO PROVEDENÍ STAVBY)

Broumovské stavební sdružení s.r.o.
U Horní brány 29, Broumov, 550 01

tel/fax: 491 523 542-5, email: bss@bssbroumov.cz

IČ: 46504303, DIČ: CZ46504303

Zodpovědný projektant	Vypracoval	Kreslil		
Martin Pokorný	Martin Pokorný			
Místo stavby	Teplice nad Metují	Úřad Teplice nad Metují		
Stavebník:	Královéhradecký kraj, IČ: 70889546 Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 Hradec Králové			
Název akce: Výstavba a rekonstrukce Domova Dolní zámek Teplice nad Metují na zvláštní režim - dokumentace pro provedení stavby -			Č. zakázky	111142
			Stupeň	DPS
			Formát	A4
			Datum	03/2012
			Měřítko	-
Název výkresu:	PŘEDB. RESTAURÁTORSKÝ PR.		Č. výkresu / č. paré B8.	

akademický sochař

Martin Pokorný

Jeseniova 67

130 00 Praha 3

pokornymartin@email.cz

tel.: 606 330 437

777 575 269

č. lic. MK11339/93

Kontaktní adresa : M. Pokorný

Čížovky 4

294 06 Březno

Dolní zámek v Teplicích nad Metují

Předběžný restaurátorský průzkum stěn a stropů v interiéru zámku

I. Lokalizace památky

Kraj: Královehradecký

Obec: Teplice nad Metují

Bližší určení místa: zámek čp. 44 s areálem

Název památky: zámek

Rejstříkové číslo památky v ÚSKP: 17710/6-1905

II. Údaje o památce

Datování: 2. polovina 17. století, 18. století, 1903

Materiál: sondy do nátěrů a omítek

III. Údaje o akci

Název akce: Výstavba a rekonstrukce Domova Dolní zámek, Teplice nad Metují na zvláštní režim

Objednatel: Broumovské stavební sdružení s.r.o., U Horní brány č.p. 29, 550 01 Broumov, IČ: 46504303

Vlastník, investor: Královéhradecký kraj, Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 Hradec Králové, IČ: 70889546

Památkový dozor: NPÚ ÚOP Josefov - ing. arch. Martin Pour, Mgr. Vratislav Chmelík

Restaurátor: ak. soch. M. Pokorný

Provedení průzkumu: leden 2012

IV. Cíle průzkumu

Restaurátorský průzkum byl proveden v souvislosti se záměrem stavebních úprav uvnitř objektu. Cílem bylo zjistit dochované omítkové a barevné vrstvy a zejména případnou malířskou výzdobu v místě navržených stavebních zásahů.

V. Způsob provedení

Na základě konzultace se zástupcem NPÚ byla určena místa pro provedení sondážního průzkumu. Celkem bylo provedeno 29 stratigrafických sond. Sondy byly provedeny zejména v místech navržených stavebních zásahů a orientačně na několika dalších místech. Sondy byly fotograficky zdokumentovány, popsány a zakresleny do plánů (viz příloha). Sondy na stěnách byly prováděny ve výšce zhruba 160 – 180 cm nad podlahou. Z provozních důvodů nebylo možné provést sondu v místnosti 2.33. Jednalo se o jednu z místností přístavby z roku 1903, kde sondáž ve stejném místě ostatních místností rovněž nezaznamenala nálezy maleb. U sond, kde se novodobé vrstvy opakovaly, nebyly již podrobně popisovány. Sondy byly označeny

podle číslování místností v projektu s přiřazením písmene A,B,C, přičemž sondy na stropěch byly dále označeny písmenem S.

VI. Popis sond

- 1.02AS Přízemí, chodba, strop
1 – omítka
2 – hnědookrová vrstva
3 – okrová
4 – béžová
5 – bílá
6 – lomená bílá
7 – bílá
8 – žlutá (současná)
- 1.02B Přízemí, chodba, stěna
1 – omítka
2 – světle šedá (šedobéžová)
3 – bílá (současná)
- 1.02C Přízemí, chodba, stěna
1 – omítka
2 – povrch omítky s tmavě okrovým nátěrem
3 – béžová
4 – béžová se zbytky bílého nátěru
5 – bílá (současná)
- 1.08A Přízemí, šatna
1 – omítka
2 – bílá
3 – bílá (současná)
- 1.36A Přízemí, pokoj, stěna
1 – jádrová omítka
2 – jádrová omítka (okrové barvy) tl. 0,5 cm
3 – žlutá vrstva
4 – nafialovělá s válečkem
5 – žlutá
6 – oranžová
7 – světle modrá (současná)
- 1.40A I. NP, pokoj, stěna
1 – jádrová omítka
2 – jádrová omítka (okrové barvy)
3 – béžová vrstva
4 – žlutá
5 – žlutá s válečkem
6 – bílá
7 – světle modrá

8 – růžová (současná)

- 1.40B I. NP, pokoj, stěna
1 – povrch omítky se zbytky modré barvy
2 – okrová
3 – žlutá s válečkem
4 – růžová (současná)
Pozn.: vrstvy mezi 1 a 2, 2 a 3, 3 a 4 nebyly dále zkoumány.
- 1.40CS I. NP, pokoj, strop
1 – omítka se zbytky bílých nátěrů
2 – bílá vrstva
3 – šedobílá
4 – bílá (současná)
- 1.45AS I. NP, pokoj, strop
1 – omítka
2 – bílá vrstva
3 – bílá (více bílých vrstev, které nebyly podrobně zkoumány)
4 – bílá (současná)
- 2.14A II. NP, pokoj, stěna
1 – povrch omítky
2 – modrá vrstva
3 – zbytky žluté
4 – žlutá s válečkem
5 – růžová (současná)
- 2.14BS II. NP, pokoj, strop
1 – omítka
2 – bílá (více bílých vrstev, které nebyly podrobně zkoumány)
3 – bílá (současná)
- 2.15A II. NP, pokoj, stěna
1 – omítka s bílým nátěrem
2 – žlutá
3 – současná
- 2.17A II. NP, pokoj, stěna
1 – omítka s bílým nátěrem
2 – lomená bílá
3 – světle modrá
4 – růžová (současná)
- 2.19A II. NP, pokoj, stěna
1 – omítka
2 – světle okrová a šedá
3 – bílá a okrová
4 – bílá
5 – zelená a žlutá

	6 – béžová		
	7 – bílá (současná)		
2.21AS	II. NP, chodba, strop		
	1 – omítka		
	2 – světle okrová a hnědookrová		
	3 – šedozeleň		
	4 – bílá (současná)		
2.21B	II. NP, chodba, stěna		
	1 – jádrová omítka		
	2 – štuková zabarvená hnědookrová omítka		
	3 – šedá vrstva		
	4 – bílá (současná)		
2.21C	II. NP, chodba, stěna	štuková zabarvená hnědookrová omítka	
2.21D	II. NP, chodba, špaleta okna		
	1 – omítka s bílým nátěrem a okrově zrnitým		
	2 – žlutá		
	3 – béžová		
	4 – bílá (současná)		
2.21E	II. NP, chodba, šambrána vstupu		
	šambrána	lišta	okolí
	2š – omítka se zbytky	1L – sádrová omítka	1o – omítka
	okrové barvy	2L – špinavě okrová	2o – lomená bílá
	3š – okrová	3L – okrová	3o – okrová
	4š – béžová	4L – béžová	4o – béžová
	5š – bílá (současná)	5L – bílá (současná)	5o – bílá (současná)
2.30A	II. NP, chodba, stěna		
	1 – omítka		
	2 – bílá vrstva		
	3 – novodobá vrstva šuku		
	4 – světlý okr		
	5 – béžová		
	6 – bílá (současná)		
2.32AS	II. NP, chodba, strop		
	1 – štuková omítka		
	2 – okrová vrstva		
	3 – bílá (současná)		
2.32B	II. NP, chodba, stěna		
	1 – štuková zabarvená hnědookrová omítka		
	2 – šedá		
	3 – bílá (současná)		
2.37A	II. NP, pokoj, stěna		

- 1 – omítka se zbytky bílé
  - 2 – bleděmodrá
  - 3 – žlutá s válečkem
  - 4 – bleděmodrá a oranžová
  - 5 – růžová (současná)
- 2.37BS II. NP, pokoj, strop
- 1 – sádra (povrch)
  - 2 – lomená bílá
  - 3 – bílá (současná)
- 2.38A II. NP, pokoj, stěna
- 1 – omítka s bílým nátěrem
  - 2 – oranžová se zbytky nafialovělé
  - 3 – žlutá pravděpodobně s válečkem
  - 4 – modrá a načervenalá
  - 5 – žlutá (současná)
- 3.01A III. NP, schodiště, stěna
- 1 – omítka
  - 2 – bílá a světle šedá
  - 3 – souvrství nátěrů s vrchním bílým nátěrem (současný)
- 3.01B III. NP, chodba, stěna
- 1 – omítka s bílou vrstvou
  - 2 – lomená bílá a modrošedá
  - 3 – bílá (současná)
- 3.01C III. NP, chodba, stěna - shodné s vrstvami sondy 3.01B
- 3.31A III. NP, kancelář
- 1 – omítka se zbytky bílého nátěru
  - 2 – okrová vrstva
  - 3 – hnědookrová vrstva (pevně spojena s vrstvou 4)
  - 4 – žlutá vrstva
  - 5 – světle béžová
  - 6 – bílá
  - 7 – žlutá (současná)

VII. Vyhodnocení průzkumu

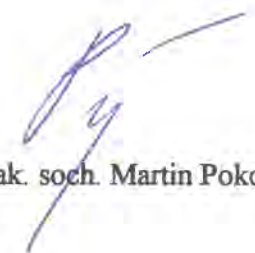
V provedených sondách byly zjištěny převážně jednobarevné novodobé nátěry. V I. NP ve třech místnostech přístavby z roku 1903 byly na omítce dělicích stěn ve spodní vrstvě zachovány zbytky modré barevnosti, které není možné bez většího odkryvu blíže interpretovat. Není zřejmé, zda se jedná o zbytky jednobarevného nátěru nebo případné dekorativní malby z počátku 20. století. Na dekorativních střepech těchto místností bylo v provedených sondách zjištěno pouze několik vrstev bílých případně šedobílých nátěrů. Jednobarevné převážně novodobé nátěry byly zjištěny rovněž v ostatních sondách I. NP.

Obdobná nálezová situace byla i v místnostech východního traktu II. NP s dochovanými štukovými stropy s figurálními výjevy, kde byly v provedených sondách rovněž zjištěny pouze jednobarevné převážně novodobé nátěry. V chodbě II. NP byla ve dvou sondách na stěnách ve spodní vrstvě zjištěna štuková zabarvená hnědookrová omítka, která mohla být finální povrchovou vrstvou. Pro porovnání nálezových situací byly provedeny 2 sondy na štukových prvcích v jižní části chodby. Ve špaletě sruženého okna na jižním konci chodby byl v sondě se štukovým dekorem zjištěn ve spodní vrstvě na omítce pouze bílý nátěr s okrovou zrnitostí. V sondě šambrány vstupu vedle schodiště v jižní části chodby byl ve spodní vrstvě zjištěn okrový nátěr. V sondách na dělicích stěnách tří místností přístavby z roku 1903 ve II. NP byly zjištěny převážně jednobarevné novodobé nátěry. V místnostech III. NP byly rovněž zjištěny pouze jednobarevné nátěry.

VIII. Závěr

Předběžný sondážní průzkum nezjistil žádné nálezy hodnotných maleb v místech předpokládaných stavebních zásahů, které by bránily jejich provedení. Rozsah provedených orientačních sond je však velmi omezený s ohledem na zadání a zejména z důvodu současného provozu. Pro spolehlivé ověření nálezové situace by bylo nutné provést pásové sondy. Doporučujeme jejich provedení před zahájením stavebních úprav po vystěhování místností, zejména v místnostech s dochovanými štukovými stropy piana nobile (II. NP) s figurálními výjevy a barokním krbem. Je možné, že tyto místnosti měly původně barokní výmalbu stěn a její případnou existenci nelze provedenou orientační sondou s negativním výsledkem vyloučit na jiném místě. Rovněž doporučujeme věnovat pozornost zabarvené omítce v chodbě II. NP, která mohla být finální úpravou z přestavby počátku 20. století.

V Čížovkách, 4. února 2012

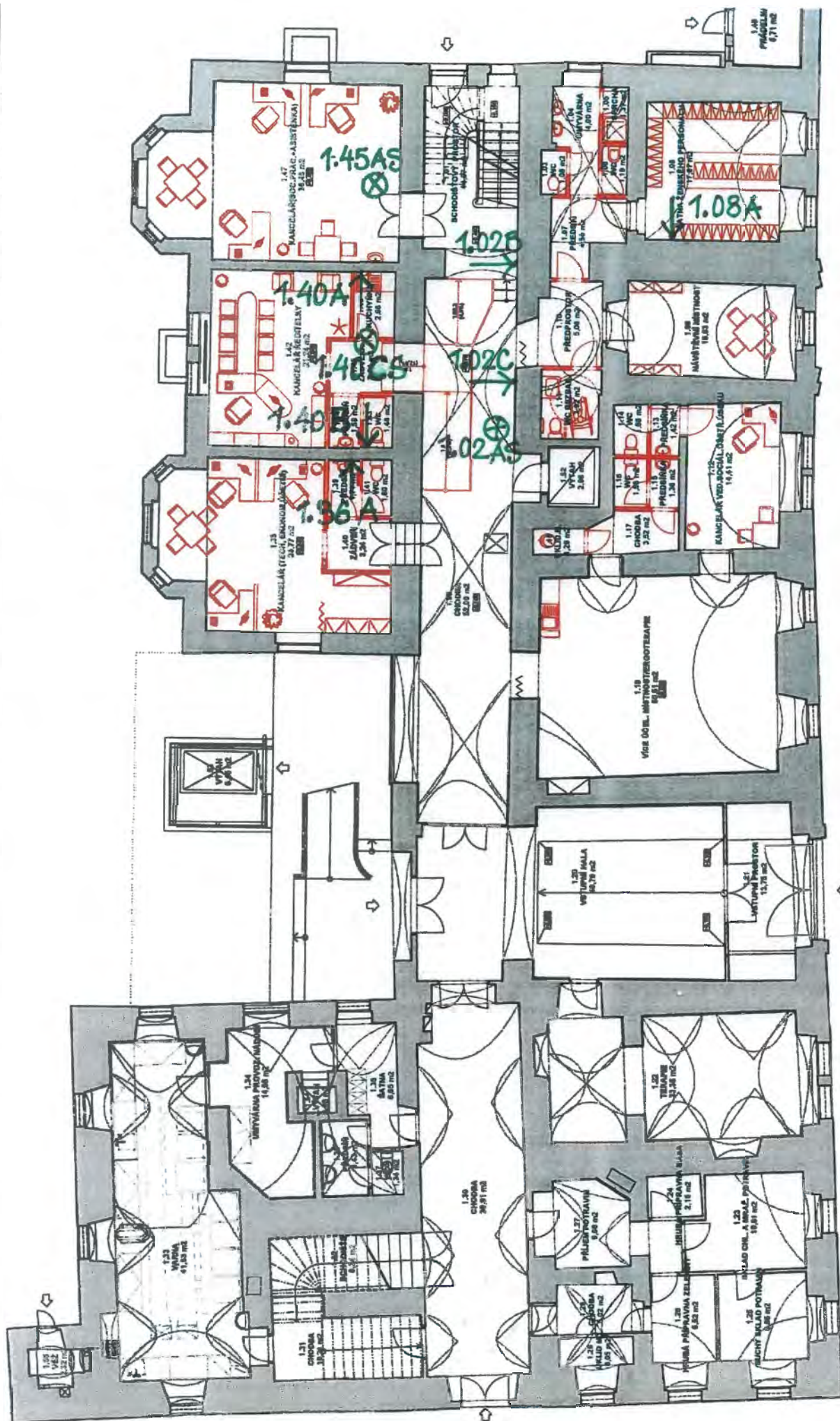
ak. soch. Martin Pokorný

Seznam příloh:

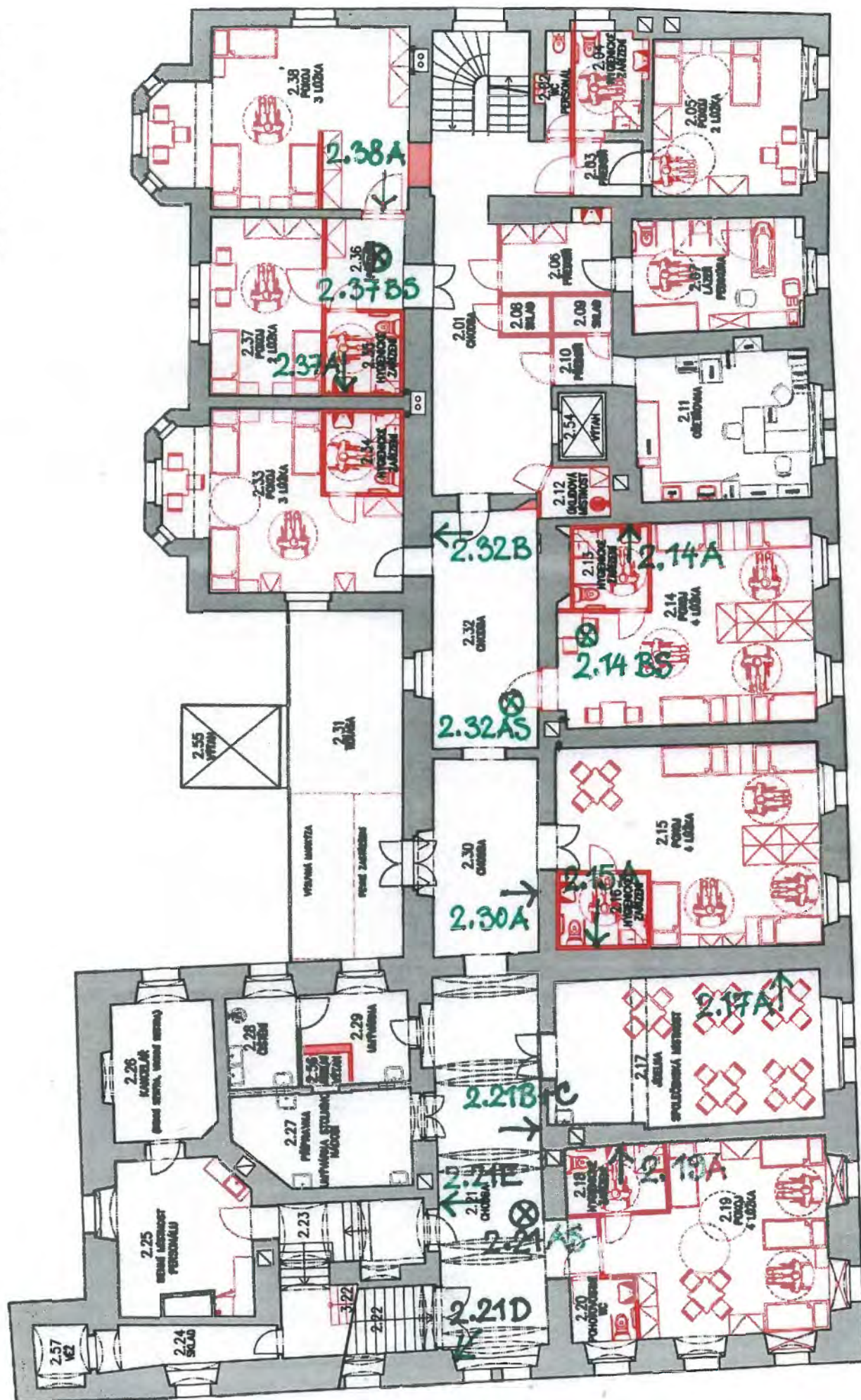
1. Zákresy sond do plánů
2. Fotodokumentace
3. Průzkumová zpráva v digitální podobě

* Fotografie pro fotodokumentaci byly pořízeny digitálním fotoaparátem Olympus SP- 550 UZ. Některé snímky jsou ztmaveny nebo zesvětleny v programu Xn View for Windows, z některých je použit výřez. „Pozitivy“ snímků byly vytištěny na minilabu Kodak s použitím Kodak papíru.

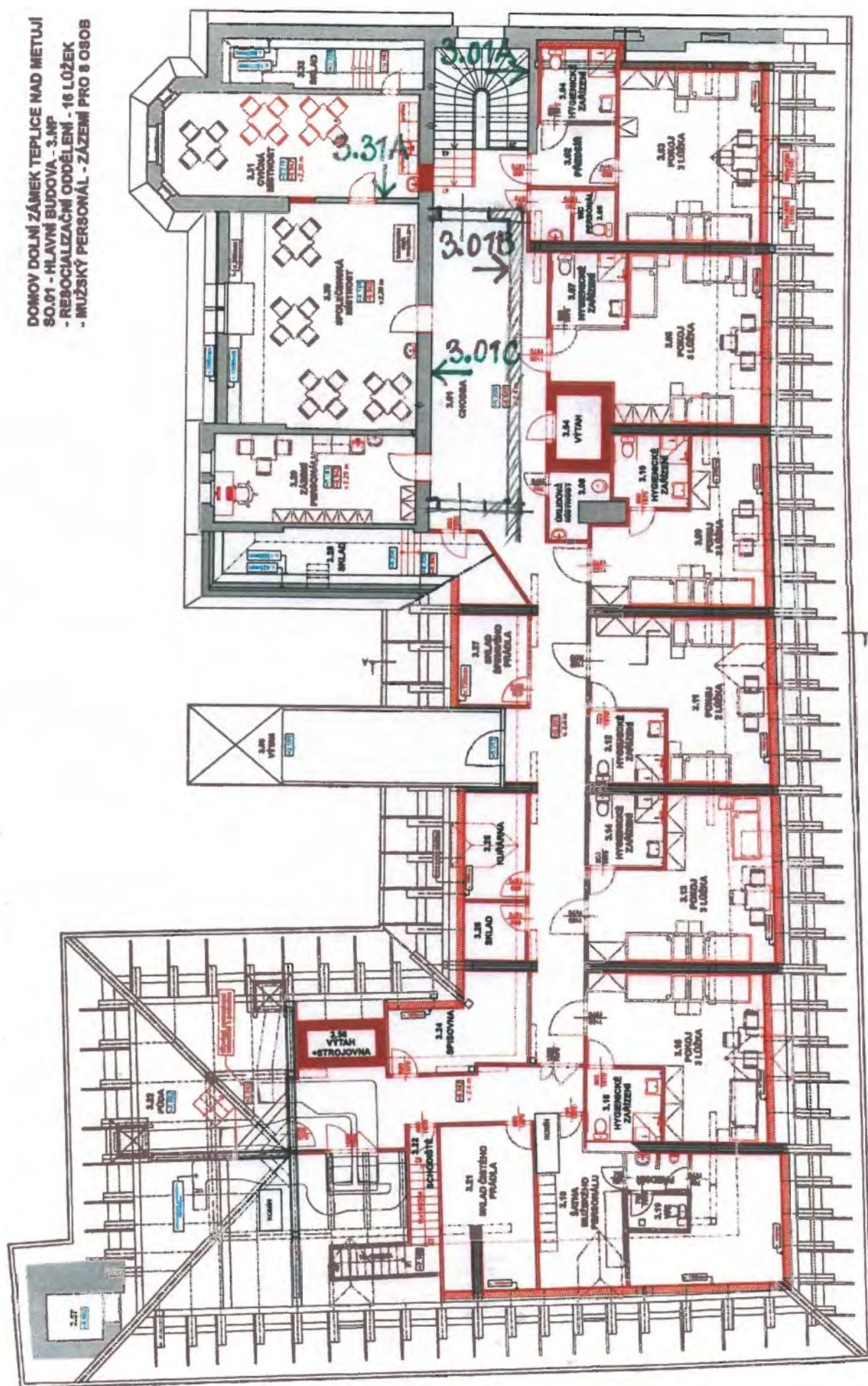
ZÁKRESY SOND DO PLÁNŮ

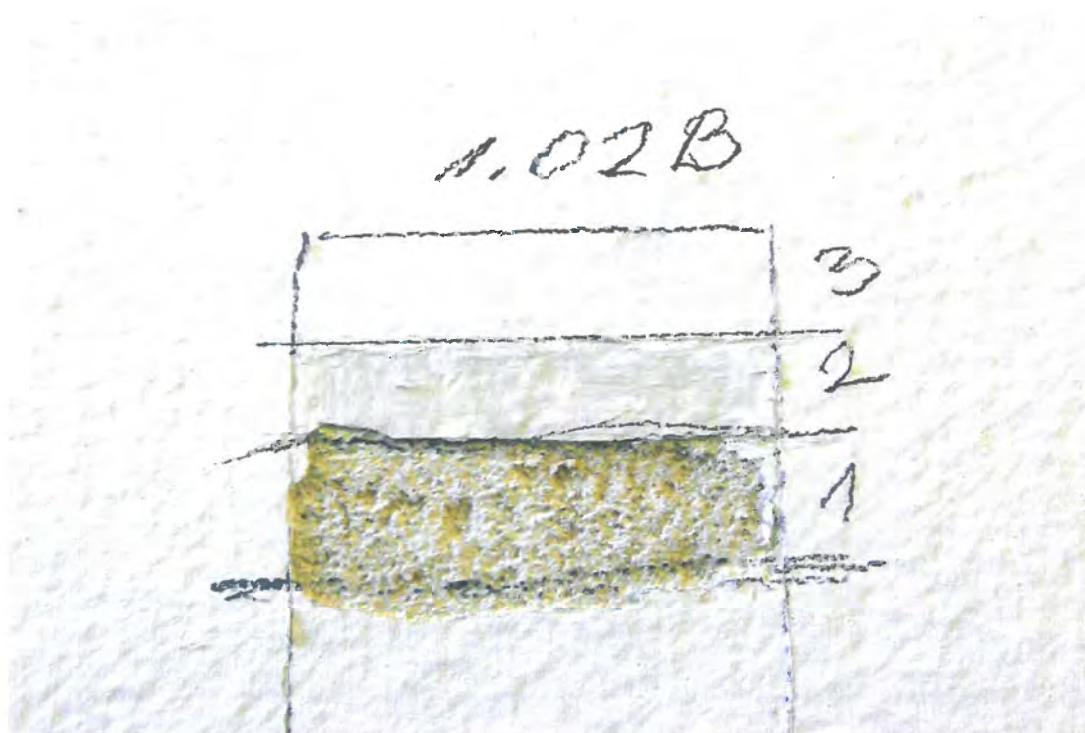
DOMOV DOLNÍ ZÁMEK TEPLICE NAD METUJÍ
 SO.01 – HLAVNÍ BUDOVA – 2.NP
 – OŠETŘOVATELSKÉ ODDĚLENÍ – 22 LŮŽEK

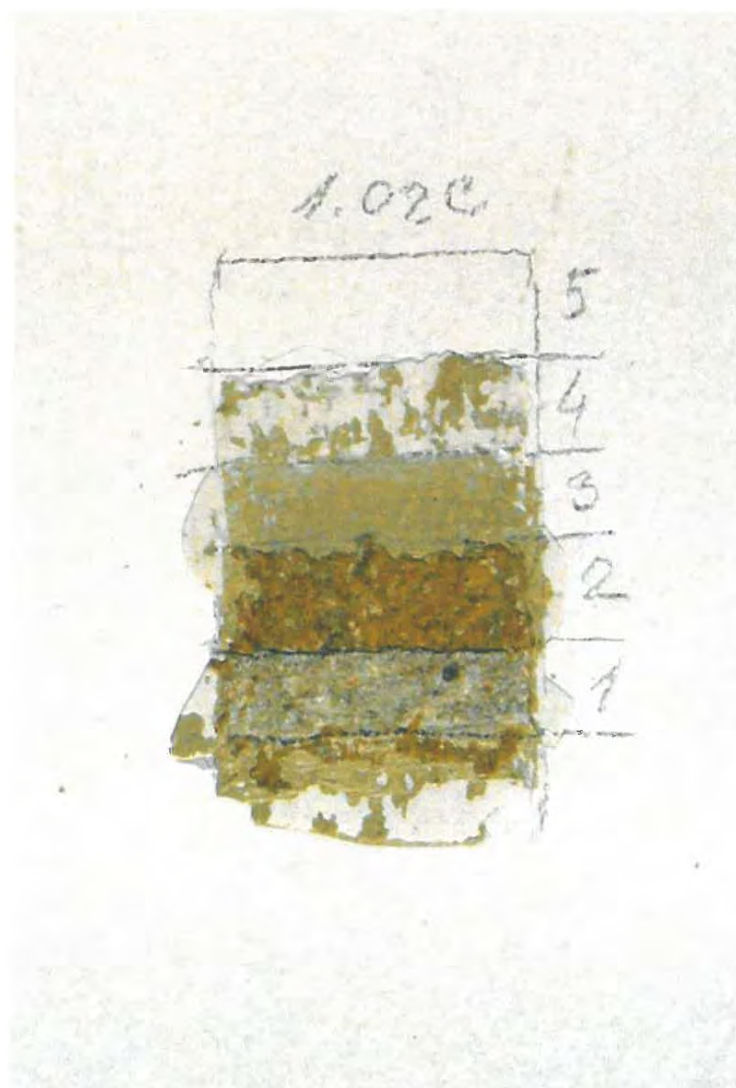
DOMOV DOLNÍ ZÁMEK TEPLICE NAD METUJÍ
 SO.01 - HLAVNÍ BUDOVA - 3.NP
 - RESOCIALIZAČNÍ ODDĚLENÍ - 16 LŮŽEK
 - MUŽSKÝ PERSONÁL - ZÁZEMÍ PRO 8 OSOB

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTACE

1.02B Přízemí, chodba, stěna - 1 – omítka, 2 – světle šedá (šedobéžová), 3 – bílá (současná)

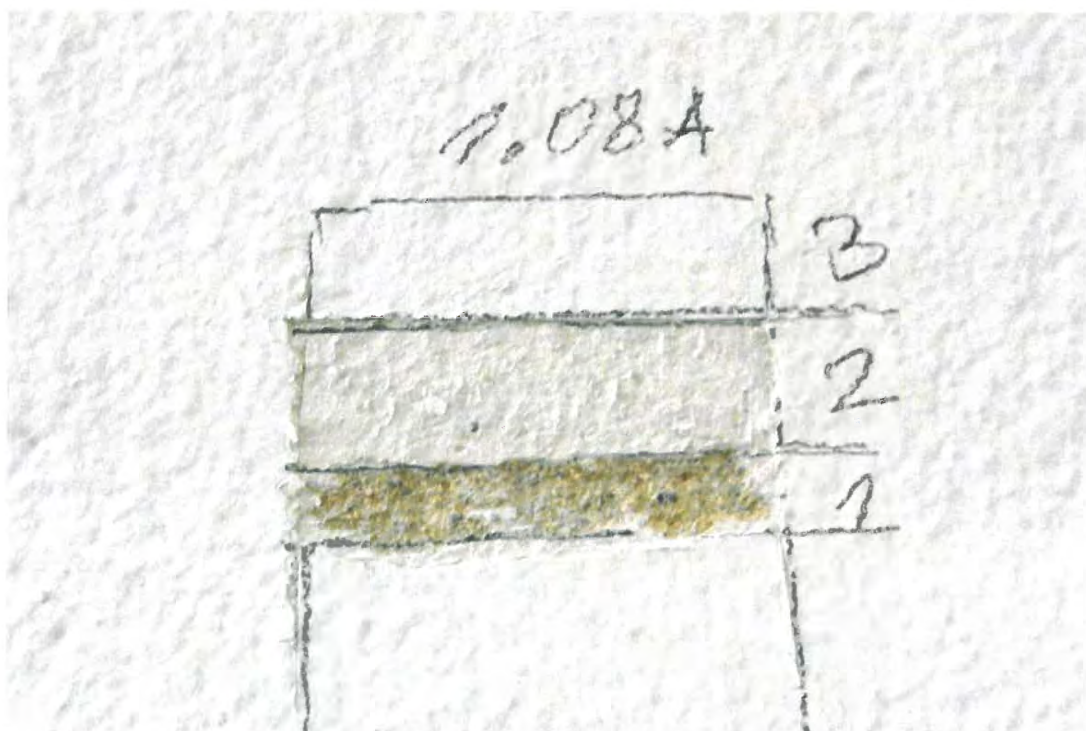

1.02C Přízemí, chodba, stěna
 1 – omítka
 2 – povrch omítky s tmavě okrovým nát.
 3 – béžová
 4 – béžová se zbytky bílého nátěru
 5 – bílá (současná)

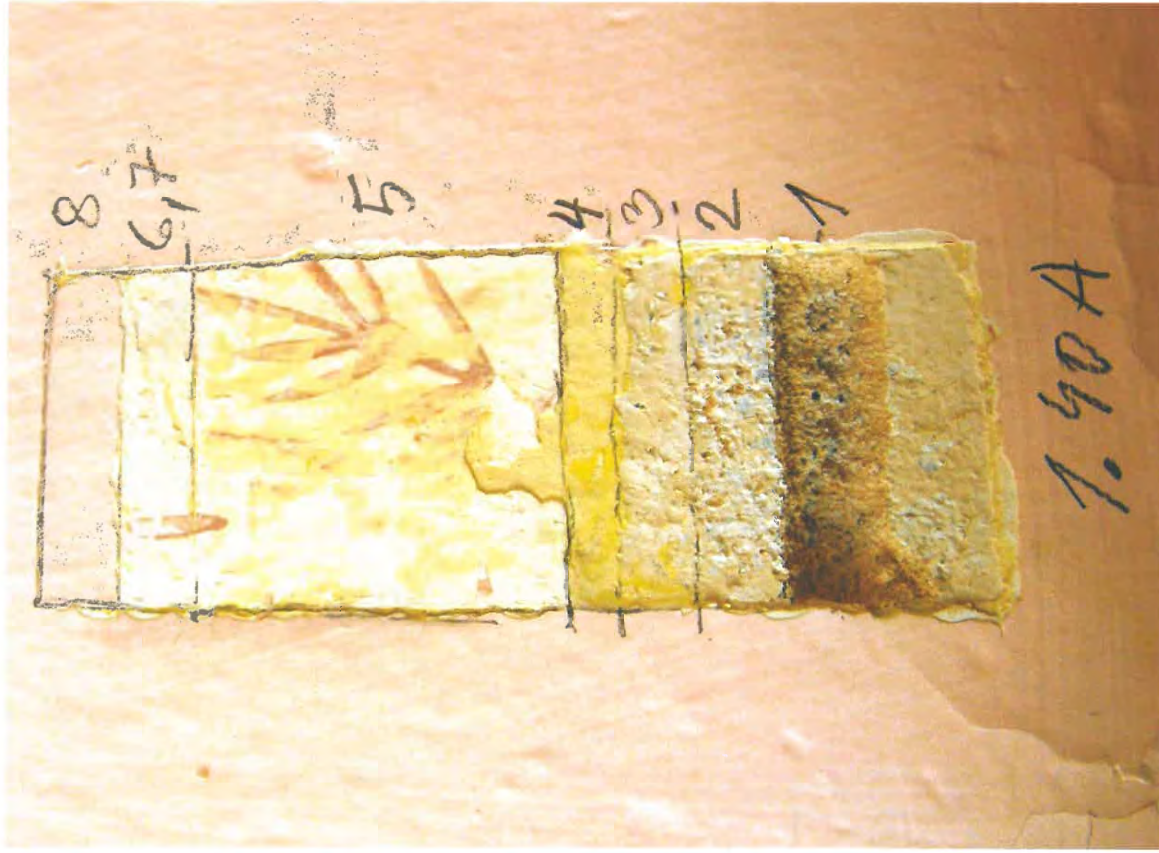

1.02AS

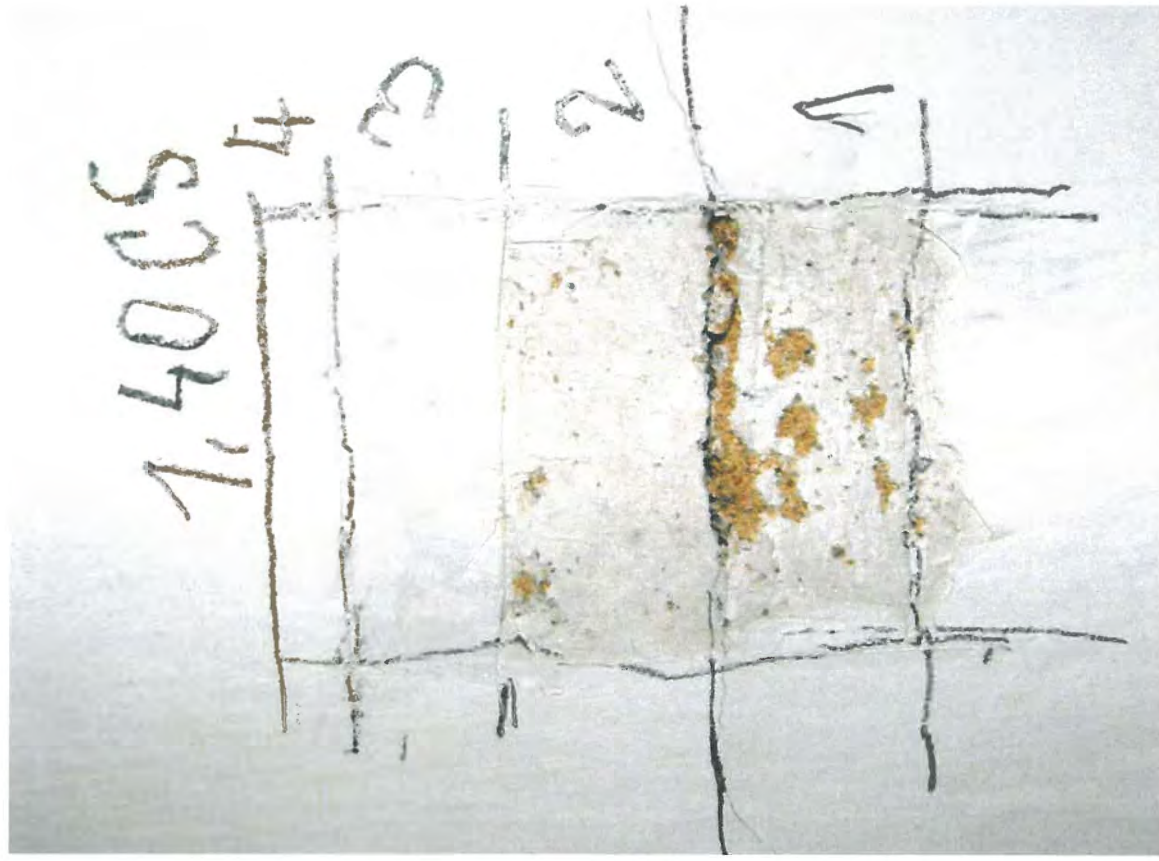
Přízemí, chodba, strop
 1 – omítka
 2 – hnědookrová vrstva
 3 – okrová
 4 – béžová
 5 – bílá
 6 – lomená bílá
 7 – bílá
 8 – žlutá (současná)

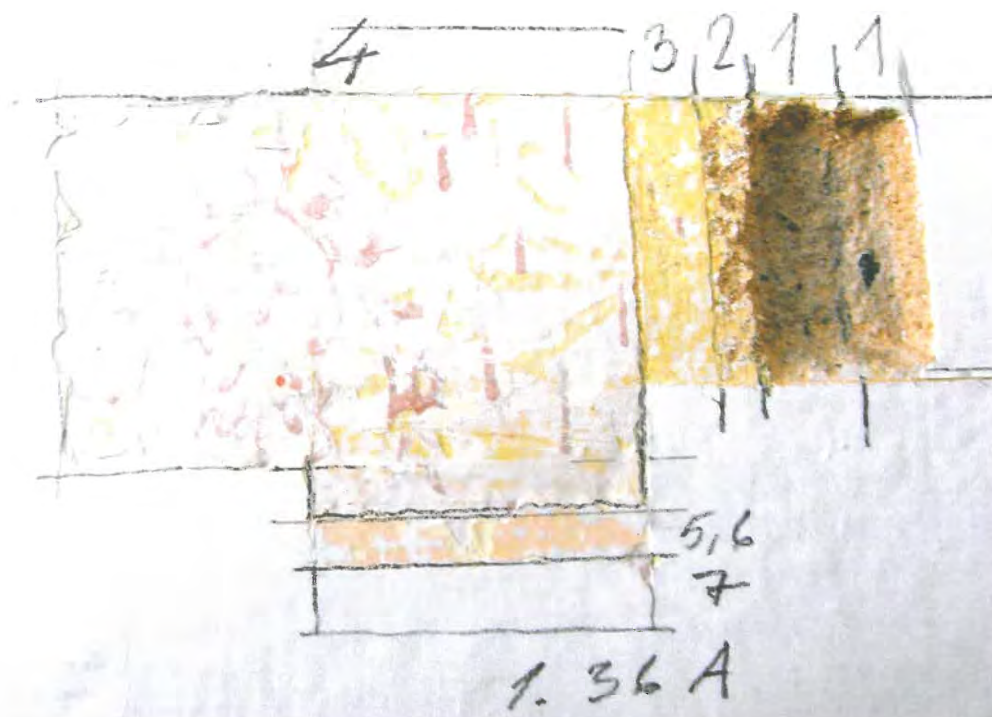
1.08A Přízemí, šatna - 1 – omítka, 2 – bílá, 3 – bílá (současná)

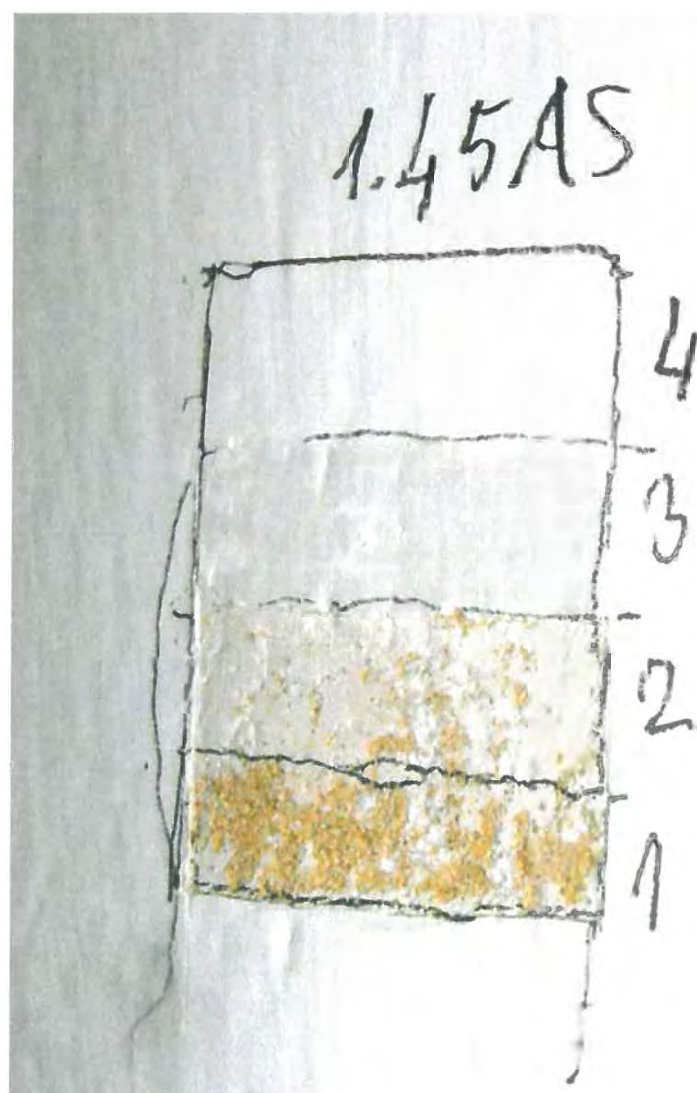
1.40A I. NP, pokoj, stěna - 1 – jádrová omítka, 2 – jádr. omítka (okrové barvy)
3 – béžová vrstva, 4 – žlutá, 5 – žlutá s válečkem, 6 – bílá,
7 – světle modrá, 8 – růžová (současná)

1.40CS I. NP, pokoj, strop - 1 – omítka se zbytky bílých nátěrů,
2 – bílá vrstva, 3 – šedobílá, 4 – bílá (současná)

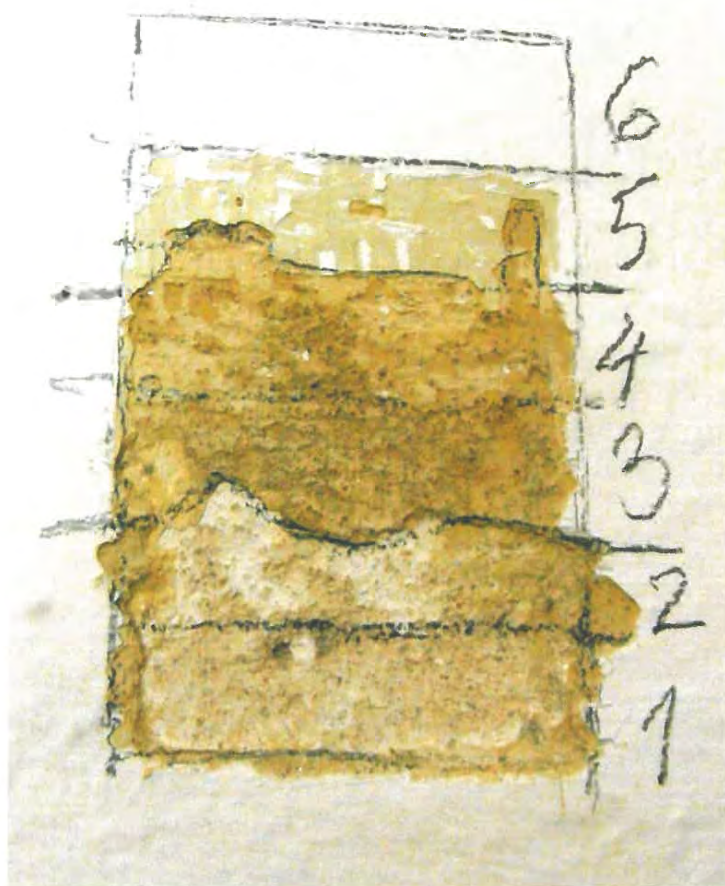

1.36A Přízemí, pokoj, stěna - 1 – jádrová omítka, 2 – jádrová omítka (okrové barvy) tl. 0,5 cm, 3 – žlutá vrstva, 4 – nafialovělá s válečkem, 5 – žlutá, 6 – oranžová, 7 – světle modrá (současná)

1.45AS I. NP, pokoj, strop
 1 – omítka
 2 – bílá vrstva
 3 – bílá (více bílých vrstev, které nebyly podrobně zkoumány)
 4 – bílá (současná)

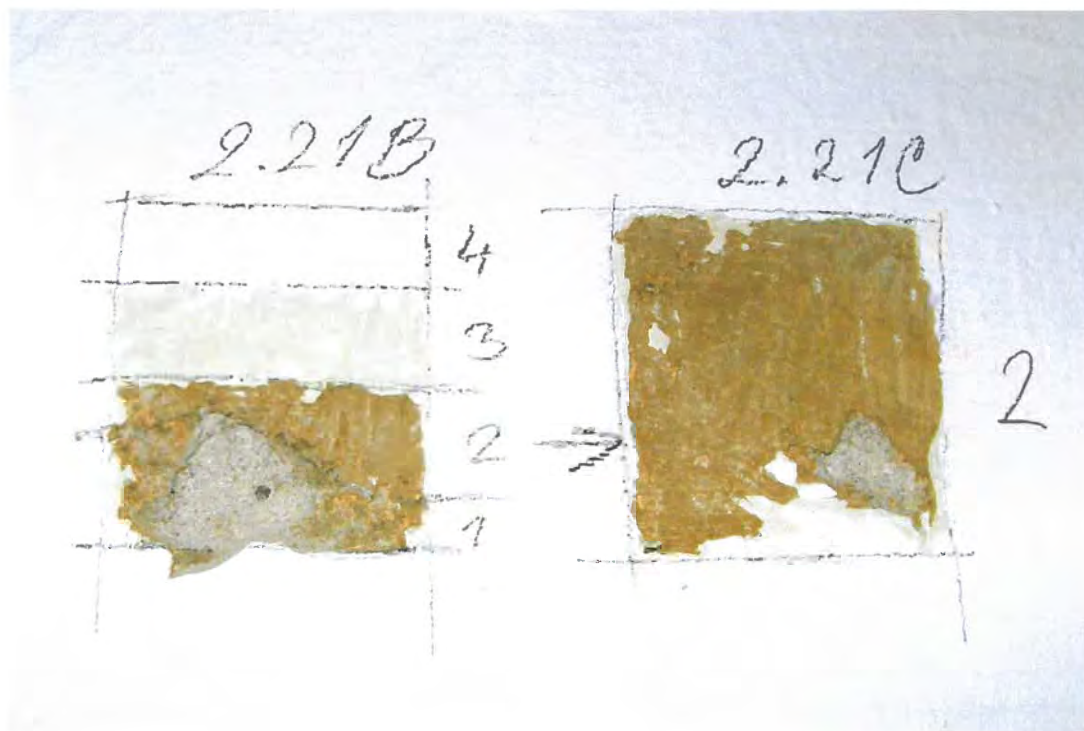
2.30A

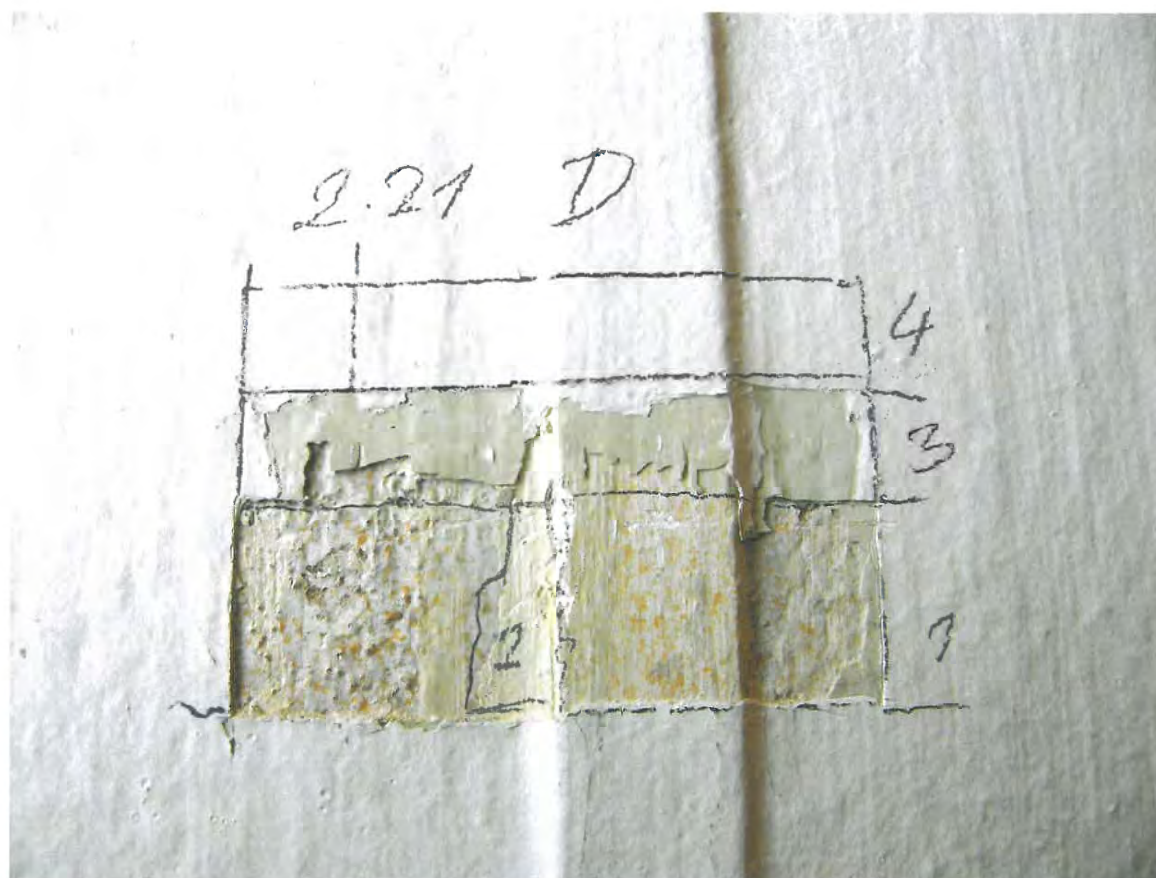
2.30A

II. NP, chodba, stěna

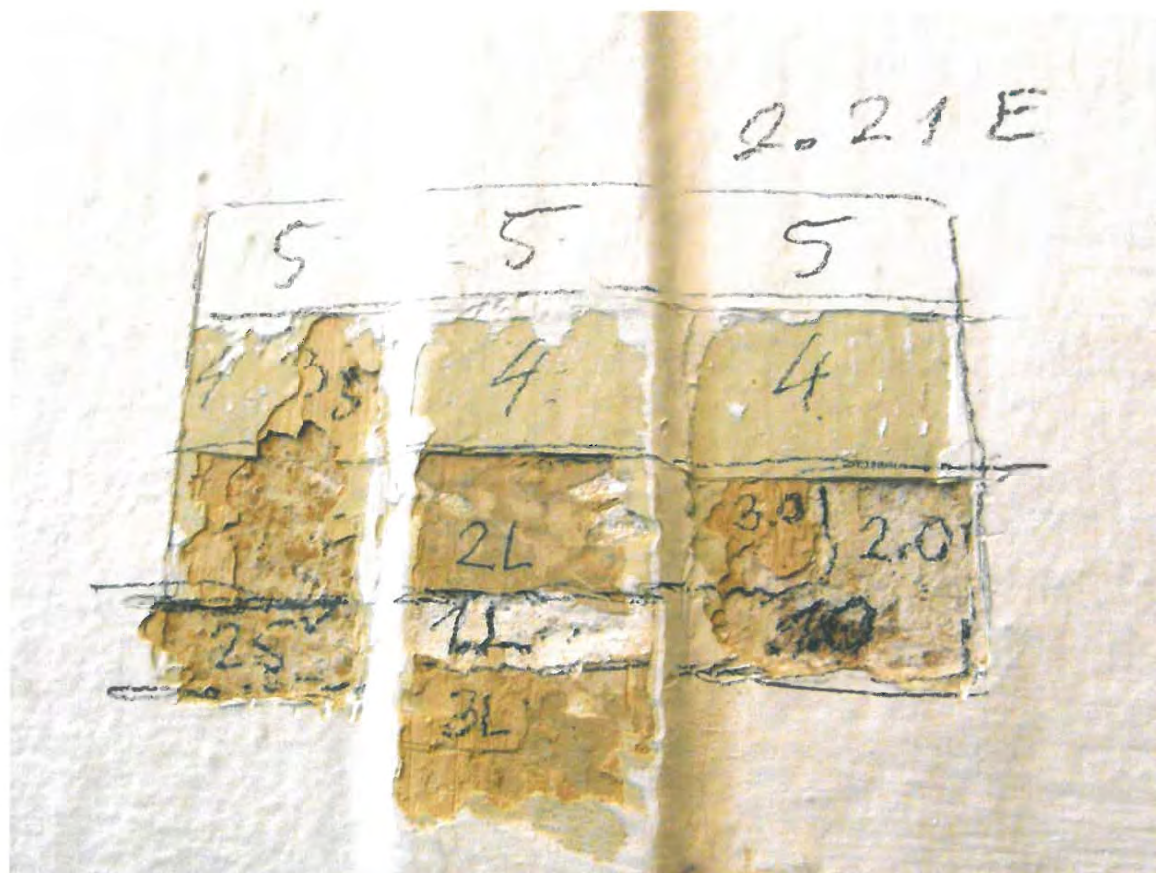
- 1 – omítka
- 2 – bílá vrstva
- 3 – novodobá vrstva šuku
- 4 – světlý okr
- 5 – béžová
- 6 – bílá (současná)

2.21B II. NP, chodba, stěna - 1 – jádrová omítka, 2 – štuková zabarvená hnědookrová omítka, 3 – šedá vrstva, 4 – bílá (současná), 2.21C II. NP, chodba, stěna - štuková zabarvená hnědookr. om.

2.21D II. NP, chodba, špaleta okna - 1 – omítka s bílým nátěrem a okrově zrnitým, 2 – žlutá, 3 – béžová, 4 – bílá (současná)

2.21E II. NP, chodba, šambrána vstupu

šambrána

2š – omítka se zbytky

okrové barvy

3š – okrová

4š – béžová

5š – bílá (současná)

lišta

1L – sádrová omítka

2L – špinavě okrová

3L – okrová

4L – béžová

5L – bílá (současná)

okolí

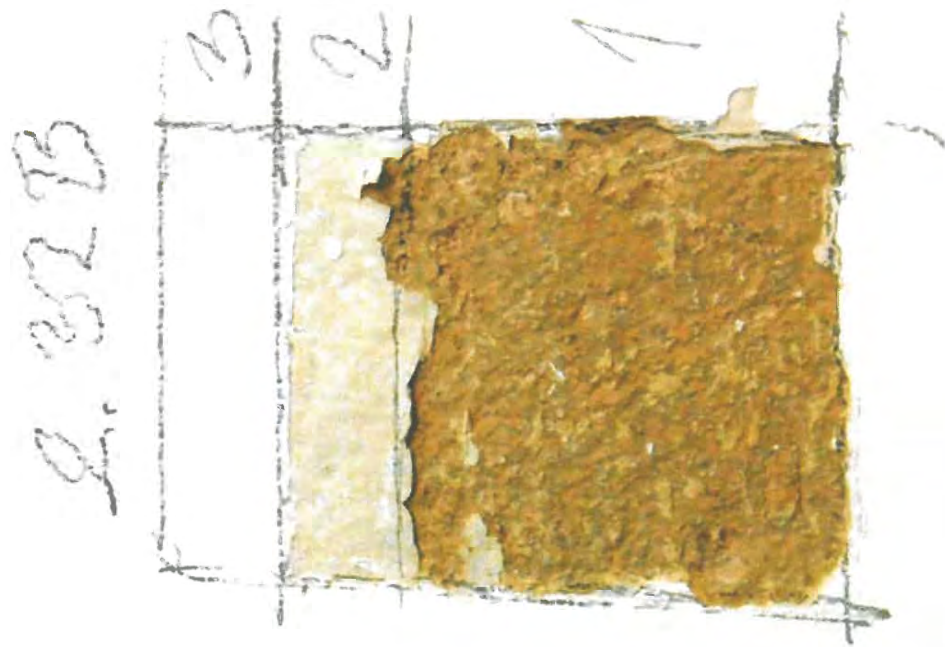
1o – omítka

2o – lomená bílá

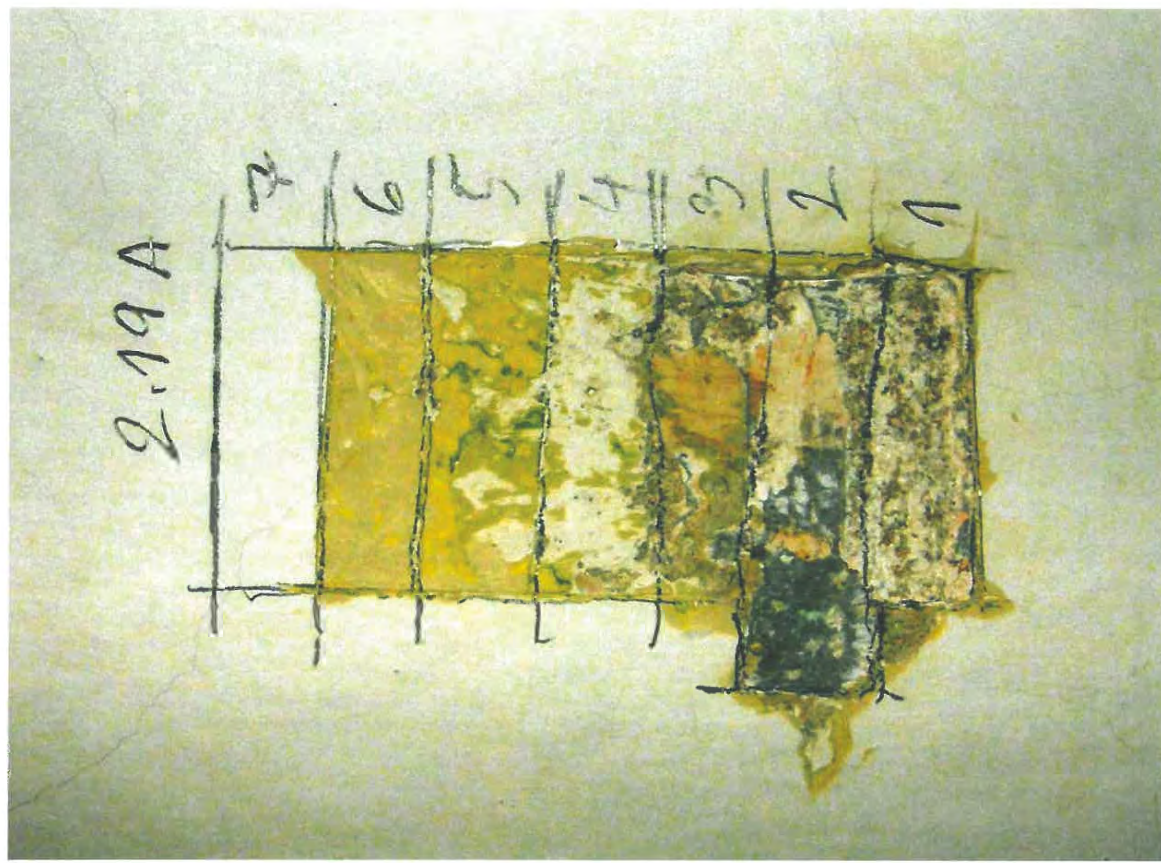
3o – okrová

4o – béžová

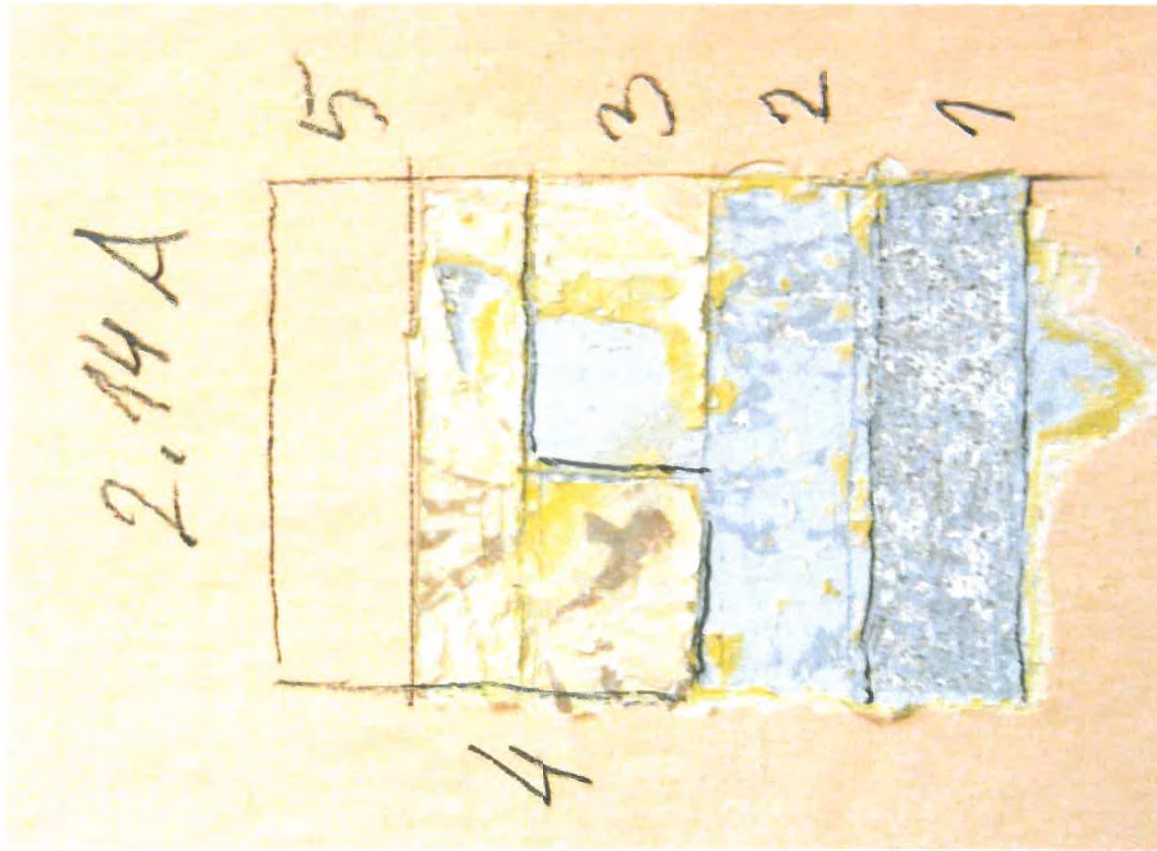
5o – bílá (současná)

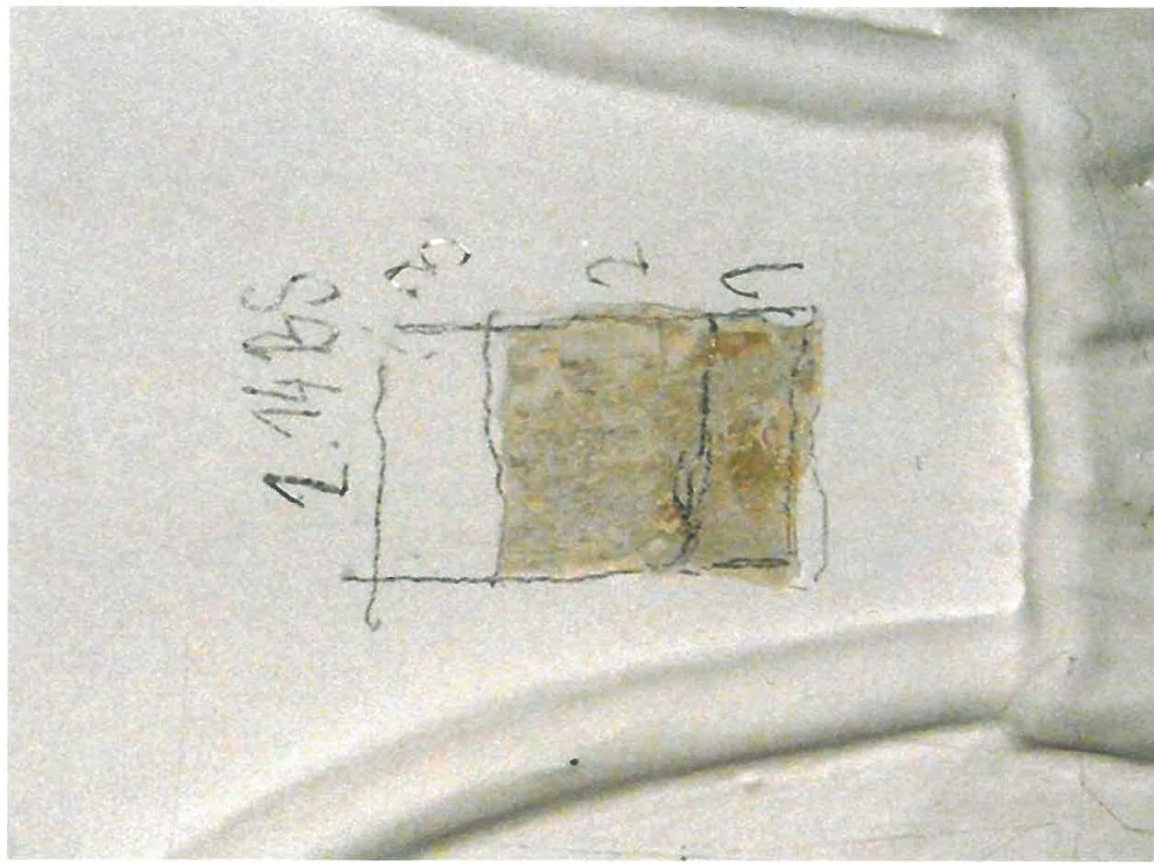
2.32B II. NP, chodba, stěna, 1 – štuková zabarvená hnědookrová omítka
2 – šedá, 3 – bílá (současná)

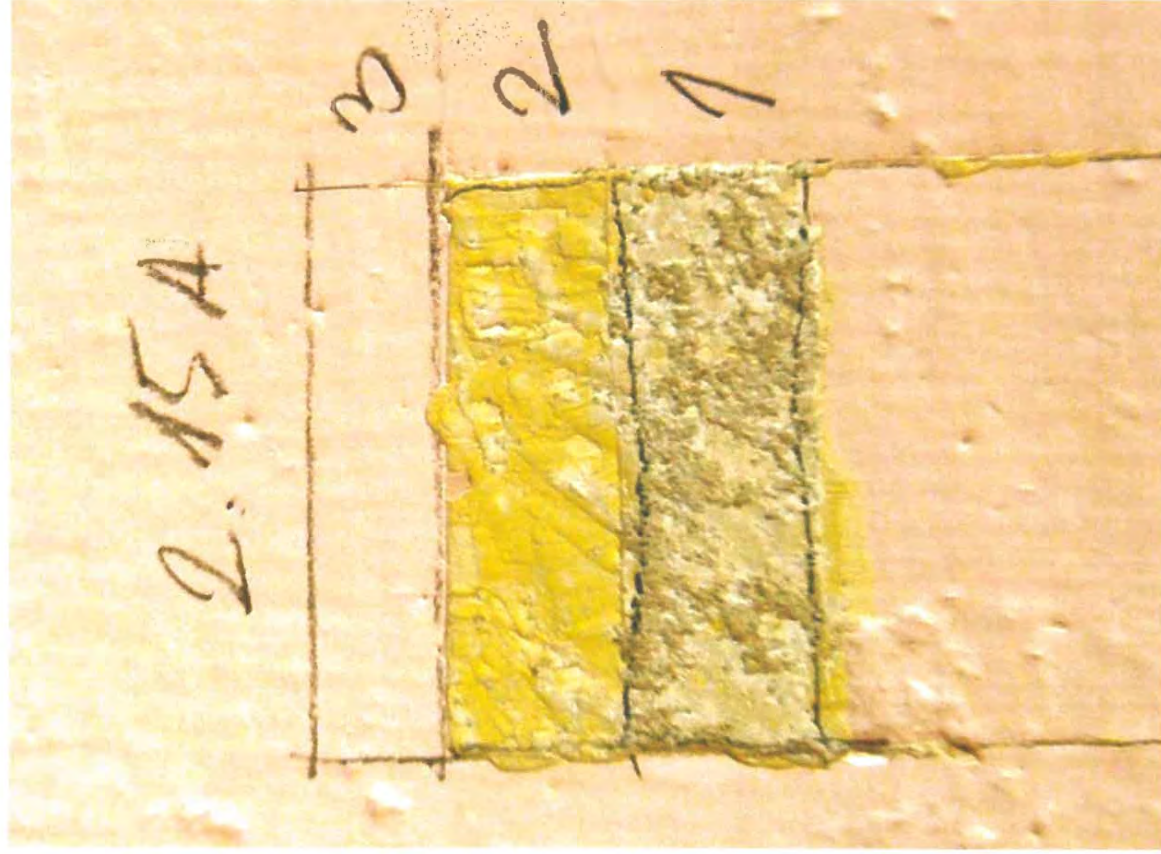
2.19A II. NP, pokoj, stěna - 1 – omítka, 2 – světle okrová a šedá,
3 – bílá a okrová, 4 – bílá, 5 – zelená a žlutá, 6 – béžová, 7 – bílá (současná)

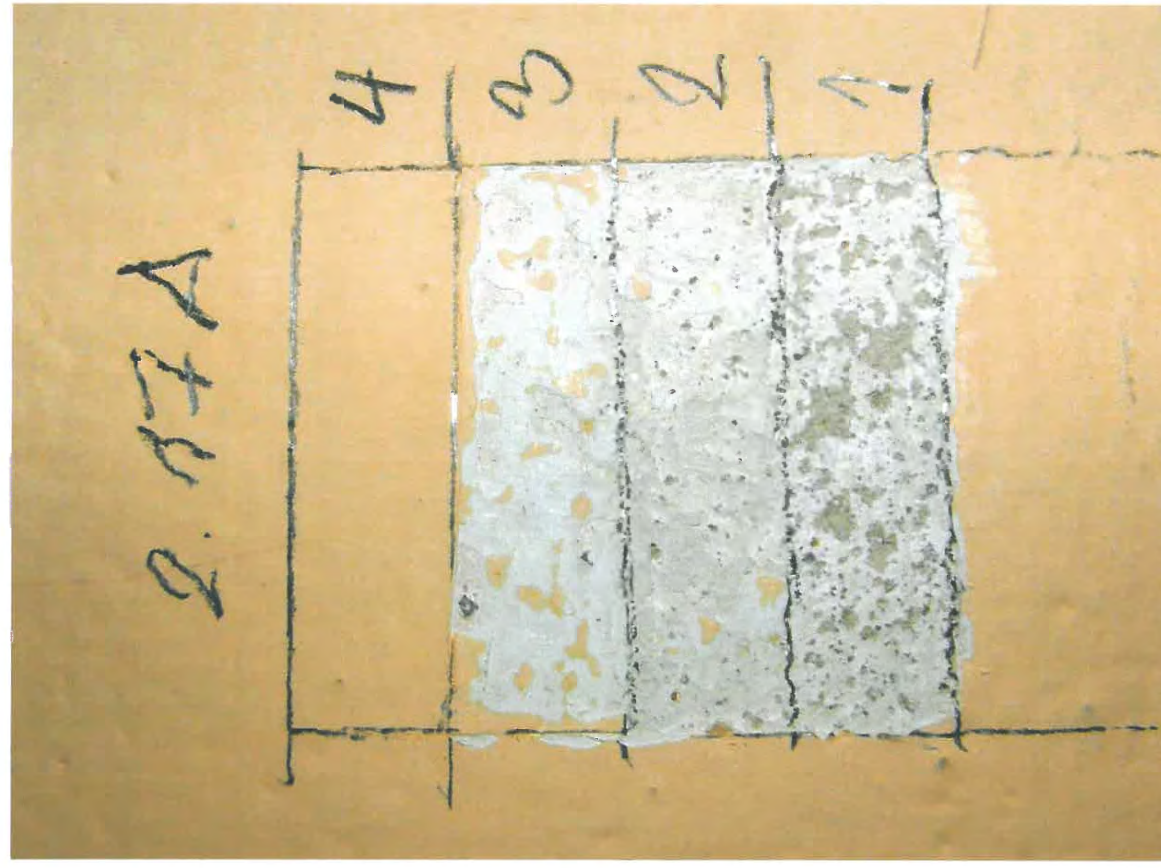
2.14A II. NP, pokoj, stěna - 1 – povrch omítky, 2 – modrá vrstva
3 – zbytky žluté, 4 – žlutá s válečkem, 5 – růžová (současná)

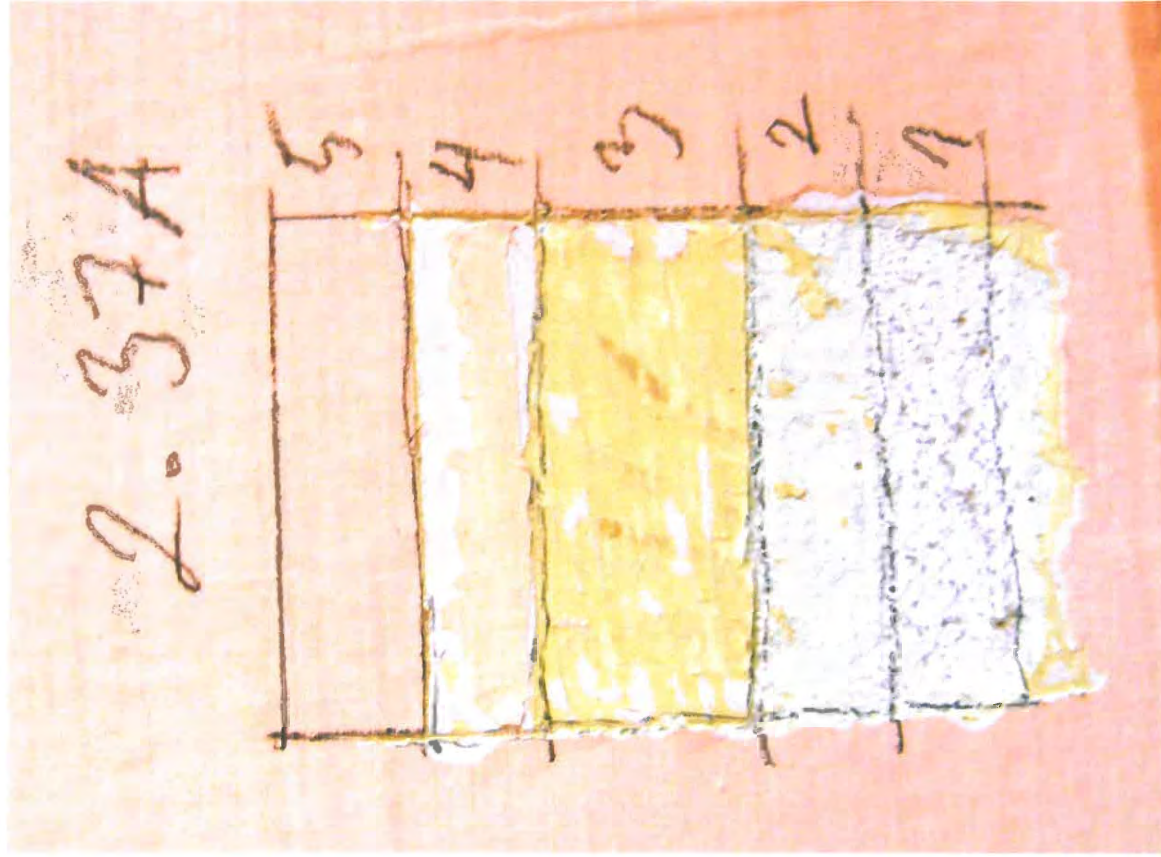
2.14BS II. NP, pokoj, strop - 1 – omítká, 2 – bílá (více bílých vrstev,
které nebyly podrobně zkoumány), 3 – bílá (současná)

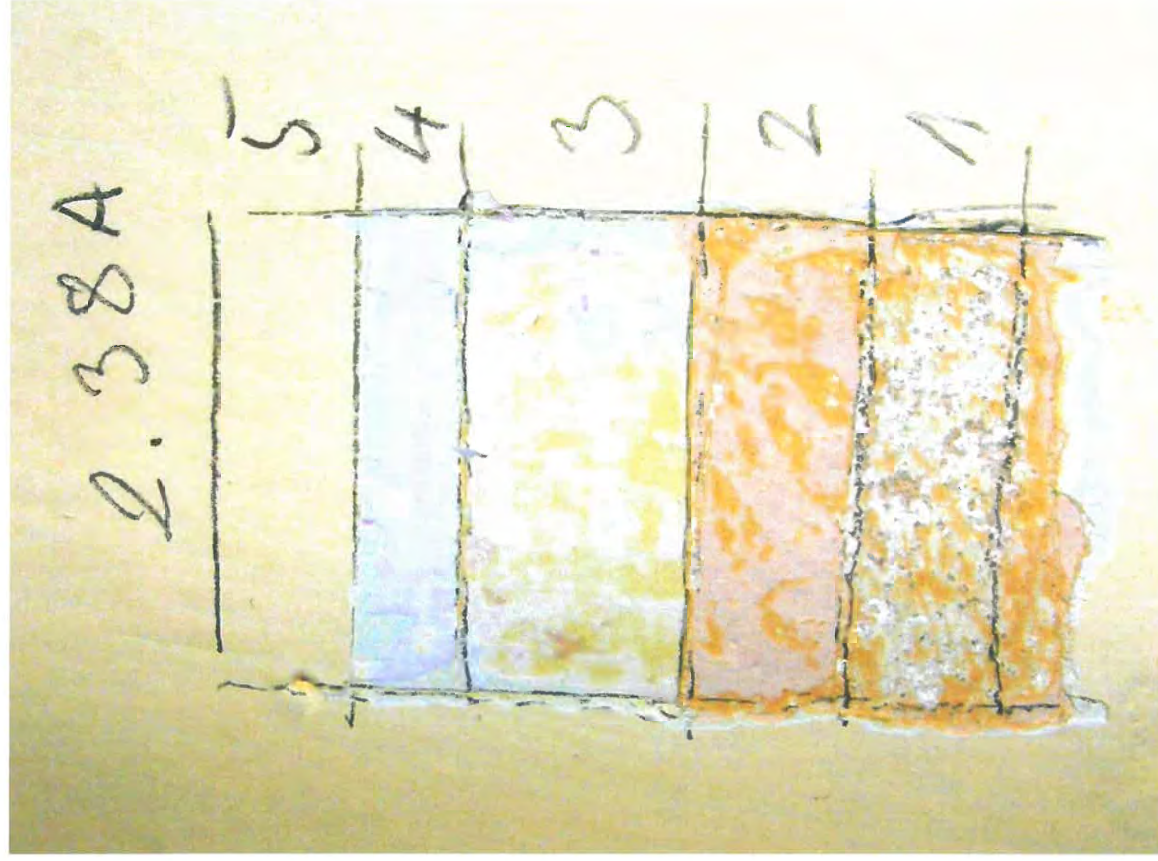
2.15A II. NP, pokoj, stěna - 1 - omítka s bílým nátěrem, 2 - žlutá
3 - současná

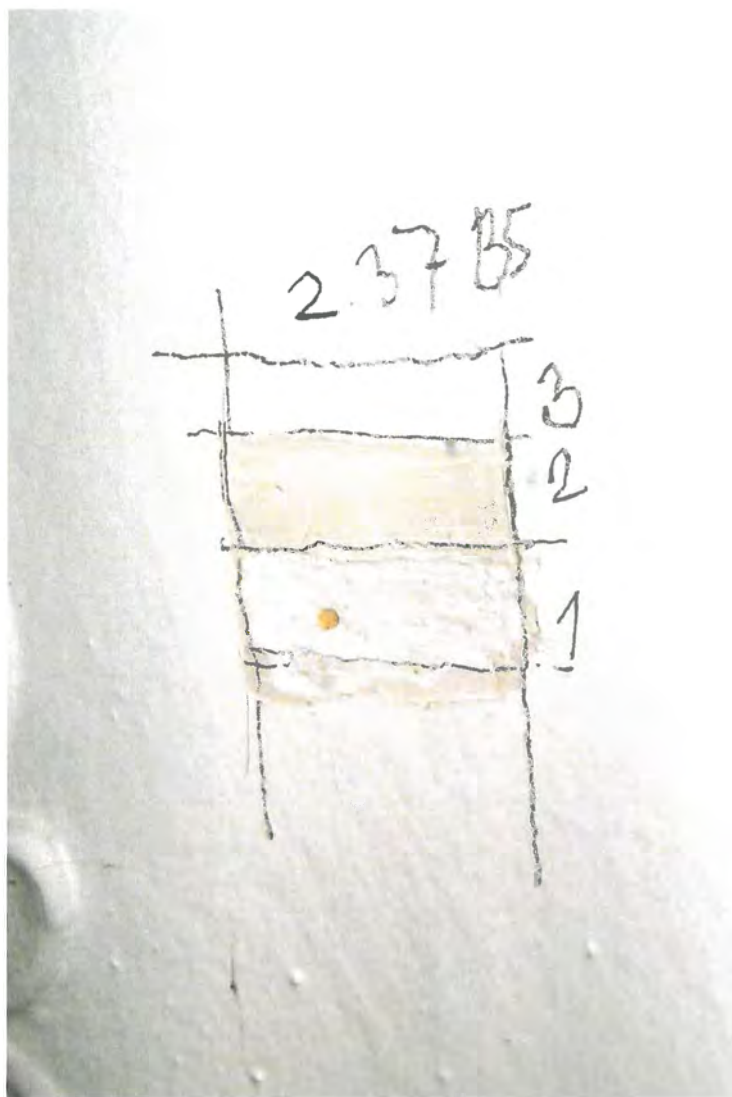
2.17A II. NP, pokoj, stěna - 1 - omítka s bílým nátěrem, 2 - lomená bílá
3 - světle modrá, 4 - růžová (současná)

2.37A II. NP, pokoj, stěna - 1 – omítka se zbytky bílé, 2 – bleděmodrá, 3 – žlutá s válečkem, 4 – bleděmodrá a oranžová, 5 – růžová (současná)

2.38A II. NP, pokoj, stěna - 1 – omítka s bílým nátěrem, 2 – oranžová se zbytky nafialovělé, 3 – žlutá pravděpodobně s válečkem, 4 – modrá a načervenalá, 5 – žlutá (současná)

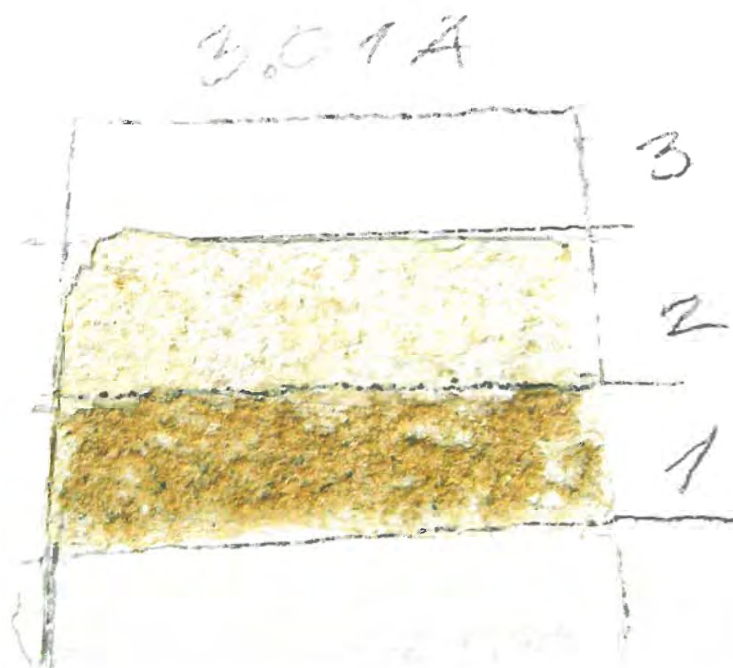
2.37BS

II. NP, pokoj, strop

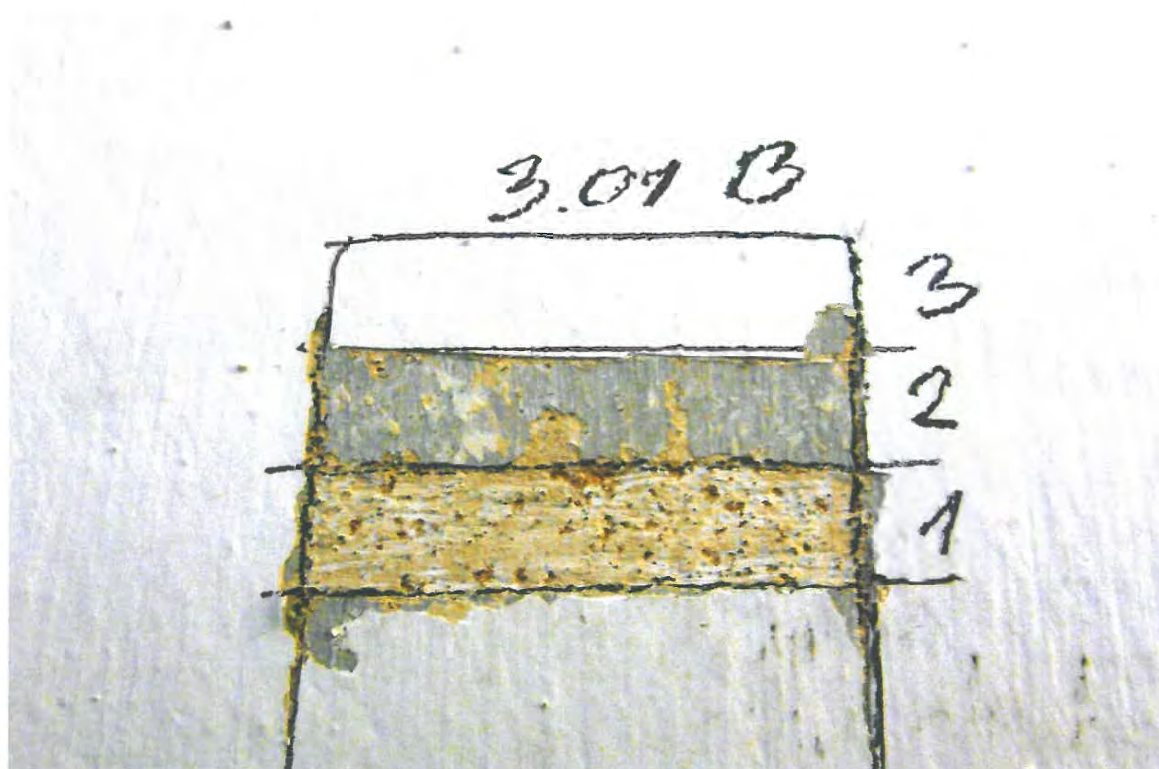
1 – sádra (povrch)

2 – lomená bílá

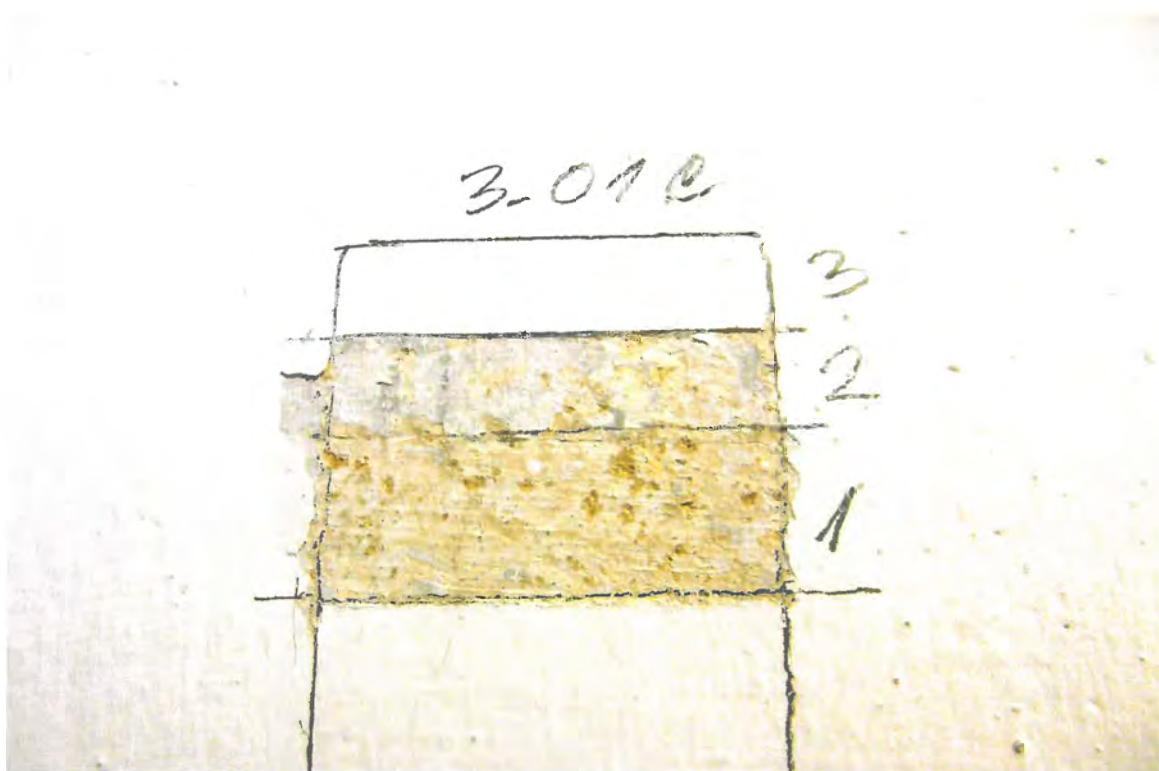
3 – bílá (současná)

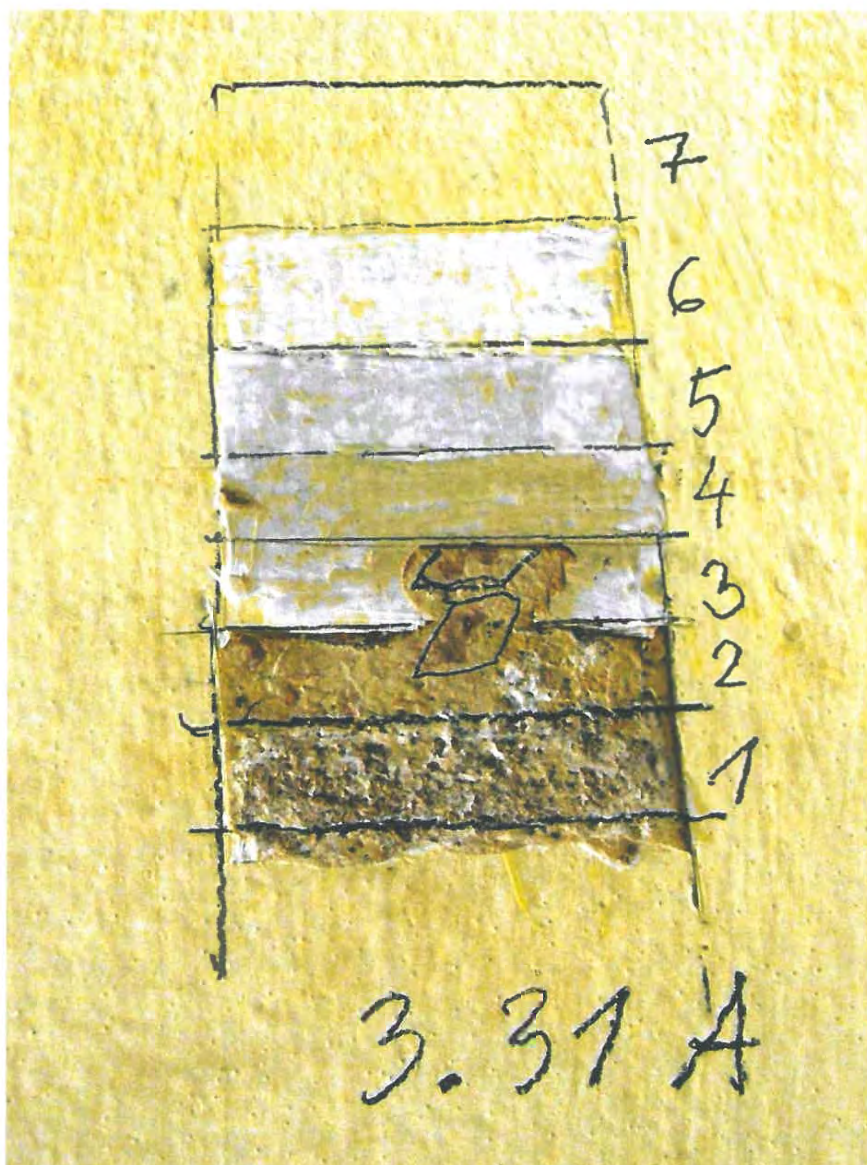
3.01A III. NP, schodiště, stěna - 1 – omítka, 2 – bílá a světle šedá, 3 – souvrství nátěrů s vrchním bílým nátěrem (současný)

3.01B III. NP, chodba, stěna - 1 – omítka s bílou vrstvou, 2 – lomená bílá a modrošedá, 3 - bílá (současná)

3.01C III. NP, chodba, stěna - 1 – omítka s bílou vrstvou, 2 – lomená bílá a modrošedá, 3 - bílá (současná)

3.31A III. NP, kancelář

- 1 – omítka se zbytky bílého nátěru, 2 – okrová vrstva
3 – hnědookrová vrstva (pevně spojena s vrstvou 4), 4 – žlutá vrstva
5 – světle béžová, 6 – bílá, 7 – žlutá (současná)